

[Bomholt.]

jeg ved ikke, om Undervisningsministeren er i Stand til at svare herpaa.

Og een Ting vil jeg navnlig understrege: Hvis en enkelt Bys Skolevæsen, f. Eks. Københavns, kan ophæve Eksamen i et Par Fag, medens andre Byers Mellemskoler fortsat skal have Eksamen i Fagene, maa jeg paa det skarpeste protestere imod, at disse Eksamenspapirer anvendes som hidtil ved Antagelse paa offentlige Kontorer, saaledes at de sidestilles uden videre. Naar de offentlige Kontorer i stigende Grad gaar over til at ansætte Folk efter forudgaaende psykotekniske Prøver, maa Mellemskoleeksamen kunne simplificeres.

I denne Forbindelse vil jeg indtrængende henstille til Undervisningsministeren, at der ydes Støtte til Skolepsykologisk Udvalgs Arbejder. Beløbet er siden 1925—26 skaarret ned fra 10 000 Kr. pr. Aar til nu 4 000 Kr. hvert andet Aar. Det er et for Fremtiden værdifuldt Arbejde, der her udføres. Jeg havde Lejlighed til i Foraaret at studere Václav Prihodas psykotekniske Forsøg i Tjekkosllovakiet og er klar over, at der her banes rationelle Veje henimod bedre pædagogiske Metoder og en Ændring af det gammeldags Eksamenssystem. Den offentlige Skole skal vise sin Styrke deri, at den ikke blot taaler pædagogiske Forsøgsklasser, men med Glæde ser dem sat i Gang. Hvis Skolearbejdet for Alvor skal gro, og hvis den offentlige Skoles Arbejde skal respekteres, maa der være vidtgaende Frihed for den enkelte dygtige og energiske Pædagog til at prøve nye Veje.

Der er altsaa Brug for forskellige Reformers: udvidet Selvarbejde i Fagene, mere Samarbejde mellem Fagene, en Omorganisation af det faglige Tilsyn, ogsaa for Gymnasiets Vedkommende, saaledes at Detailkravene altid stilles i Forhold til et organisk Helhedssynspunkt, en fornuftig Begrænsning af Hjemmearbejdet, en Simplificering af Eksamen og en Omlægning af den højere Skoles Eksamenstid, i det hele taget Lettelse i Kravenes Omfang for at gøre Tilegnelsen af det, der virkelig tilegnes, mere effektiv. Her maa jeg mene, at Reformplanen maa komme fra Ministeriet og ikke fra den enkelte Skole, og derfor er jeg den højtærede Undervisningsminister taknemmelig for hans Svar.

Selve Følkeskoleloven skal jeg ikke omtale. Der er kun een Tanke, som jeg til Slut gerne vil fremhæve, og det er Tanken om Enhedsskolen. Det var Tanken om Enhedsskolen, der foresvævede

J. C. Christensen, da han fremsatte Forslaget til Skoleloven af 1903, en Lov, der for sin Tid betød et meget stort Fremskridt, og samme Tanke var den inspirerende Kraft i den store Skolekommissions Arbejder fra 1919 til 1923. Naar man læser Motiveringerne til Forslagene i den store Skolekommissions Affattelse, ser man, hvorledes Tanken om Enhedsskolen har gennemtrængt hvert enkelt Argument.

Har vi naaet Enhedsskolen, den Tanke, som to Generationers socialdemokratisk Skolepolitik har sigtet imod? Det er tvivlsomt, men jeg vil besvare Spørgsmaalet derhen, at vi bør udnytte de givne Muligheder saa langt, som det demokratisk er forsvarligt. Der er naturligvis en Mulighed for, at Arbejderbarnet og Husmandsbarnet kan spadserere over Mellemskolens Bro ind i Gymnasiet og derfra fortsætte ved Universitetet og tage Embedseksamen. Muligheden er der, men hvor mange realiserer den? Jeg tænker her paa de Børn og unge, der har Evner og Anlæg, men savner det økonomiske Grundlag.

Til Belysning af Spørgsmaalet Enhedsskolen foreligger der en Redegørelse vedrørende Studenternes økonomiske og sociale Forhold. I den Redegørelse, som Alsing og Nybølle har givet paa Grundlag af en Undersøgelse af Studenternes Levevilkkaar, var der i Studenteraargangene 1913—24 i alt 6,4 pCt. fra Arbejder- og Husmandshjem. Ved den sidst optagne Statistik af 1935 — den er taget pr. 1. Februar 1934 — er Procenten dalet yderligere til 3. Kun 3 pCt. fra Arbejder- og Husmandshjem, de 97 fra andre Befolkningsgrupper! Fra de Befolkningsgrupper, der udgør Halvdelen af Nationen, kommer kun 3 pCt. af Studenterne, og hvis dette Tal ses i Relation til Antallet af de Fædre, der er over 40 Aar, træder Misforholdet endnu grellere frem.

Samtidig med at vi her i Tinget arbejdede med Forslaget om Folkeskolen, fjernede vi os tilsyneladende mere og mere fra Enhedsskolen, idet Antallet af studerende fra Arbejder- og Husmandshjem dalede med Procent efter Procent, og efter alle Solemærker at dømme fortsættes den nedadgaaende Linie, saaledes at den Dag ikke er fjern, da Arbejderstandens og Husmandsstandens Børn praktisk talt er spærret ude fra den højere Undervisning.

Af samtlige juridiske studerende er der kun 1 pCt. fra Arbejderhjem, af samtlige medicinske studerende kun 2 pCt., og der er vel ingen, der vil paastaa, at Børnene